

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/24-01/509

URBROJ: 354-2/19-24-04

Zagreb, 4. studenoga 2024.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Danijele Antolković, vršiteljice dužnosti zamjenice predsjednice te Karmele Dešković i Jasnice Lozo, članica, povodom žalbe žalitelja BTB asistent d.o.o., Velika Gorica, OIB: 82106371786, zastupan po opunomoćeniku OD MRAČIĆ & PARTNERI d.o.o., Zagreb, na sadržaj dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0009492, predmet nabave: nabava izvedbe radova konstruktivne i građevinske sanacije gradske lože u Motovunu prema projektnoj dokumentaciji, naručitelja Općina Motovun, Motovun, OIB: 40892183385, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22; dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dokumentacija o nabavi koja se odnosi na kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, i to: točke 5.3.1., 5.3.3., 5.3.4., 5.3.6., 5.3.7., 5.4.3., 5.4.4., 5.4.5., 5.4.6., 5.4.8., 5.4.9., 5.4.10., 5.4.11., 6.1. i 6.2., u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0009492, predmet nabave: nabava izvedbe radova konstruktivne i građevinske sanacije gradske lože u Motovunu prema projektnoj dokumentaciji, naručitelja Općina Motovun, Motovun.
2. Nalaže se naručitelju Općina Motovun, Motovun, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, naknadi žalitelju BTB asistent d.o.o., Velika Gorica, troškove žalbenog postupka u iznosu od 2.570,00 eura.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Općina Motovun, Motovun, objavio je dana 18. rujna 2024. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2024/S F02-0009492, predmet nabave: nabava izvedbe radova konstruktivne i građevinske sanacije gradske lože u Motovunu prema projektnoj dokumentaciji. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda koja se određuje na temelju kriterija: 1. cijena ponude (90 bodova) i 2. duljina jamstvenog roka (10 bodova).

Na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu žalbu je ovome tijelu 30. rujna 2024., po opunomoćeniku OD MRAČIĆ & PARTNERI d.o.o., Zagreb, izjavio žalitelj BTB asistent d.o.o., Velika Gorica. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost pojedinih odredbi dokumentacije o nabavi, predlaže poništiti sporni dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, uz naknadu žalbenog troška.

Budući da naručitelj nije postupio u skladu s člankom 416. stavkom 1. ZJN 2016, Državna komisija je, na temelju odredbe članka 417. stavka 1. ZJN 2016, zaključkom KLASA: UP/II-034-02/24-01/509, URBROJ: 354-02/19-24-02 od 8. listopada 2024. pozvala naručitelja na dostavljanje dokumentacije iz članka 416. stavkom 1. ZJN 2016, uz upozorenje na pravne posljedice ako naručitelj to ne učini u ostavljenom roku, međutim, naručitelj po navedenom zaključku nije postupio.

Tijekom žalbenog postupka izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od poziva na nadmetanje, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba žalitelja je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja je osnovana.

Žalitelj ističe da je dokumentacija o nabavi propisana na način da su povrijeđene odredbe članka 209. točka 2. ZJN 2016 u pogledu pravila o formuliranju tehničkih specifikacija i obvezi određivanja jednakovrijednosti jer naručitelj norme koje je propisao i koje predmet nabave treba zadovoljiti nije popratio izrazom „ili jednakovrijedno“, a što je bio dužan učiniti sukladno odredbama članka 209. točka 2. ZJN 2016. Žalitelj ukazuje da se u dokumentu naziva „Tehničke specifikacije-Sanacija-Gradske-loze-Motovun-1“ traži sukladnost s određenim HRN EN normama, bez naznake jednakovrijednosti te navodi da je na stranici 100. spomenutog dokumenta propisano traženje naručitelja kako slijedi: „Materijal koji je upotrijebljen mora zadovoljavati sljedeće standarde: HRN B.D1.011 Puna opeka od pečene gline, HRN B.D1.015 Šuplja opeka i blokovi od gline, HRN B.B8.038 Ispitivanje pijeska u građevinske svrhe, HRN B.D8.040 Cement mora odgovarati kvaliteti cementa, HRN B.C1.009 Cement, HRN B.C1.011 Cement mora odgovarati kvaliteti cementa PC 250, HRN B.C1.012, HRN B.C1.020 Vapno“. Žalitelj ističe da u svim navedenim traženjima da je predmet nabave sukladan s određenom normom nedostaje izraz „ili jednakovrijedno“ te također ukazuje da je naručitelj i na drugim mjestima sporne tehničke specifikacije propisao da pojedini proizvodi trebaju biti sukladni određenim normama, a sve bez spomenutog izraza „ili jednakovrijedno“, što je sve suprotno kogentnoj odredbi i obvezi naručitelja iz članka 209. točka 2. ZJN 2016 te isto tako navodi da odredbe koja bi na načelan način upućivala na izraz „ili jednakovrijedno“ nema niti u općenitom dijelu dokumentacije o nabavi.

U žalbenom postupku je utvrđeno da je naručitelj uz dokumentaciju o nabavi objavio i dokument „Tehničke specifikacije-Sanacije-Gradske-loze-Motovun-1.pdf“. Na EOJN platformi citirani dokument objavljen je pod nazivom „Tehničke specifikacije“, međutim u žalbenom postupku je uvidom u navedeni dokument utvrđeno da dokument objavljen pod nazivom „Tehničke specifikacije-Sanacije-Gradske-loze-Motovun-1.pdf“ u naravi predstavlja „Glavni projekt sanacije Gradske lože k.č. 180 k.o. Motovun“, izrađen po tvrtki EXPONO d.o.o. Bakarac, broj arhitektonskog projekta 8-22. Navedeni dokument sadrži a) opću dokumentaciju, b) tehničku dokumentaciju (arhitektonski projekt, građevinski projekt, elektrotehnički projekt, katalog sa zatečenim stanjem te smjernice za konzervatorsko – restauratorske radove na kamenoj plastici, izvještaj o konzervatorsko-

restauratorskom sondiranju bojanih i žbukanih slojeva, odvodnja oborinskih voda) i c) troškovnik.

Prilikom ocjene ovog žalbenog navoda, uvidom u dokumentaciju postupka, folder "Ostalo" koji sadrži dokument naziva "03 - dokumentacija za nadmetanje.docx", utvrđeno je da je u točki 2.6. kriteriji za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave ako se upućuje na marku, izvor, patent, propisano: „Kriteriji za ocjenu jednakovrijednosti propisani su troškovnikom radova s tehničkim specifikacijama. Ovisno o proizvodu, kao dokaz jednakovrijednosti, ponuditelj mora dostaviti tehničku dokumentaciju o proizvodu iz koje je moguća i vidljiva usporedba te nedvojbena ocjena jednakovrijednosti (tehničke karakteristike, atesti, norme, certifikati, sukladnosti i slično). Za slučaj da su u ovoj Dokumentaciji o nabavi, troškovniku s tehničkim specifikacijama ili projektno-tehničkoj dokumentaciji navedena tehnička pravila koja opisuju predmet nabave pomoću hrvatskih odnosno europskih odnosno međunarodnih normi naručitelj ističe da ponuditelj treba ponuditi predmet nabave u skladu s normama iz ove Dokumentacije o nabavi ili jednakovrijednim rješenjima. Stoga se u svakom slučaju, ako i nije točno navedeno u troškovniku s tehničkim specifikacijama ili projektno-tehničkoj dokumentaciji, smatra da je svaka takva uputa popraćena izrazom „ili jednakovrijedno“ te da su ponuditelji slobodni za svaku navedenu normu nuditi jednakovrijedna rješenja, a kriteriji jednakovrijednosti se dokazuju u skladu sa člankom 213. ZJN 2016. Naručitelj neće odbiti ponudu zbog toga što ponuđeni radovi, roba ili usluge nisu u skladu s tehničkim specifikacijama na koje je uputio, ako ponuditelj na zadovoljavajući način dokaže, bilo kojim prikladnim sredstvima, što uključuje i sredstva dokazivanja iz članka 213. ZJN 2016., da rješenja koja predlaže na jednakovrijedan način zadovoljavaju zahtjeve definirane tehničkim specifikacijama.“

U odnosu na navedeno i na žaliteljeva osporavanja valja navesti da ZJN 2016 člankom 1. stavkom 1. određuje da se tim Zakonom utvrđuju pravila o postupku javne nabave koji provodi javni ili sektorski naručitelj, ili drugi subjekt u slučajevima određenim ovim Zakonom, radi sklapanja ugovora o javnoj nabavi robe, radova ili usluga, okvirnog sporazuma te provedbe projektnog natječaja. Dakle, u smislu odredbi ZJN 2016 trebaju postupati javni ili sektorski naručitelj, ili drugi subjekti u slučajevima određenim tim zakonom, kada nabavljaju radove, robu ili usluge. Stoga se obveza pridržavanja odredbi ZJN 2016, pa tako i odredbi članka 209. i 210. ZJN 2016 na povredu kojih upućuje žalitelj, ne odnosi na projektante i inženjere prilikom izrade projektne dokumentacije koju su dužni izraditi sukladno odredbama drugih relevantnih propisa. Naime, iako navedeni projekti predstavljaju temelje za izradu dokumentacije o nabavi i opisa predmeta nabave, te se ujedno prilažu dokumentaciji o nabavi kao dodatna dokumentacija u svrhu davanja svih podataka relevantnih za izradu ponude, za ocjenu zakonitosti postupanja naručitelja relevantna je dokumentacija o nabavi koju izrađuje naručitelj u skladu s odredbama ZJN. Nadalje, ukazuje se da je naručitelj u prethodno citiranoj točki 2.6. dokumentacije za nadmetanje utvrdio da se smatra da je svako upućivanje na norme u troškovniku s tehničkim specifikacijama ili projektno-tehničkoj dokumentaciji, čak ukoliko nije propisano na taj način, popraćeno izrazom „ili jednakovrijedno“ te da su ponuditelji slobodni za svaku navedenu normu nuditi jednakovrijedna rješenja, pri čemu se kriteriji jednakovrijednosti dokazuju u skladu sa člankom 213. ZJN 2016., čime je naručitelj postupio sukladno odredbi članka 210. ZJN. Slijedom navedenoga, žalbeni navodi u dijelu u kojem se odnose na sadržaj dokumenta „Tehničke specifikacije-Sanacije-Gradske-loze-Motovun-1.pdf“ su ocijenjeni neosnovanima.

Žalitelj nadalje navodi da je dokumentacija o nabavi propisana na način da su povrijeđene odredbe članka 200. stavak 1. ZJN 2016 u pogledu tražene ekonomske i

financijske sposobnosti. Žalitelj ističe da je naručitelj propisao uvjete i zahtjeve u dokumentaciji o nabavi na način da takva dokumentacija nije jasna, precizna te izrađena na način da omogućiti podnošenje usporedivih ponuda te obrazlaže da je točkom 5.3.1. tražen ukupni godišnji promet, točkom 5.3.3. tražen godišnji promet u određenom poslovnom području, točkom 5.3.4. tražen prosječni promet u određenom poslovnom području, točkom 5.3.6. traženi su financijski omjeri, dok su točkom 5.3.7. traženi drugi potencijalni ekonomski ili financijski zahtjevi, a da niti u jednom od navedenih kriterija, odnosno zahtjeva, naručitelj nije jasno i precizno odredio konkretan uvjet niti je u pojedinim od navedenih traženja odredio koji ažurirani popratni dokument će prihvatiti kao dokaz.

U svrhu rješavanja spornog pitanja zakonitosti konkretnih odredbi dokumentacije o nabavi izvršen je uvid u žalitelju sporni dio kriterija kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta s uputama te je utvrđeno da je u dijelu ekonomska i financijska sposobnosti, točki 5.3.1. ukupni godišnji promet, propisano da sukladno članku 258. stavku 1. točki 1. ZJN 2016 gospodarski subjekt mora dokazati da je ostvario ukupan godišnji promet, uključujući određeni ukupni godišnji promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave. Nadalje utvrđeno je da se u točki 5.3.1.2. pitanje gospodarskom subjektu, navodi: „Ukupni godišnji promet za traženi broj financijskih godina iznosi: “, a da u nastavku nema razrade predmetnog uvjeta, dok je u točki 5.3.1.3. uvjeti, traženo: „Broj prethodnih godina: 0. Minimalna vrijednost: 0,00. Valuta: EUR“, dok je u točki 5.3.1.4. način dokazivanja, propisano: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje ekonomsku i financijsku sposobnost: - Izjavu o ukupnom prometu, ovisno o datumu osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti gospodarskog subjekta, ako je informacija o tim prometima dostupna. Ako gospodarski subjekt iz opravdanog razloga nije u mogućnosti predočiti dokumente i dokaze on može dokazati svoju ekonomsku ili financijsku sposobnost bilo kojim drugim dokumentom koji javni naručitelj smatra prikladnim.“

Uvidom u točku 5.3.3. godišnji promet u određenom poslovnom području, utvrđeno je da je u podtočki 5.3.3.3. kao uvjet propisano: „Broj prethodnih godina: 0. Područje u kojem je potreban određeni promet: 0. Minimalna vrijednost: 0,00. Valuta: EUR“, dok je u podtočki 5.3.3.4. način dokazivanja, propisano: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje ekonomsku i financijsku sposobnost: - Izjavu o ukupnom prometu, ovisno o datumu osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti gospodarskog subjekta, ako je informacija o tim prometima dostupna. Ako gospodarski subjekt iz opravdanog razloga nije u mogućnosti predočiti

dokumente i dokaze on može dokazati svoju ekonomsku ili financijsku sposobnost bilo kojim drugim dokumentom koji javni naručitelj smatra prikladnim.“

Uvidom u točku 5.3.4. prosječni promet u određenom poslovnom području, utvrđeno je da je u podtočki 5.3.4.3. kao uvjet propisano: „Broj prethodnih godina: 0. Područje u kojem je potreban određeni promet: 0. Minimalna vrijednost: 0,00. Valuta: EUR.“, dok je u podtočki 5.3.4.4. kao način dokazivanja propisano: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje ekonomsku i financijsku sposobnost:- Izjavu o ukupnom prometu, ovisno o datumu osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti gospodarskog subjekta, ako je informacija o tim prometima dostupna. Ako gospodarski subjekt iz opravdanog razloga nije u mogućnosti predočiti dokumente i dokaze on može dokazati svoju ekonomsku ili financijsku sposobnost bilo kojim drugim dokumentom koji javni naručitelj smatra prikladnim.“

Uvidom u točku 5.3.6. financijski kriteriji, utvrđeno je da je u podtočki 5.3.6.3. uvjeti, propisano: „Period: 0. Vrsta financijskog odnosa: 0. Opis: 0. Najmanji odnos: 0“, dok je u podtočki 5.3.6.4. način dokazivanja, propisano: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje ekonomsku i financijsku sposobnost: - _____. Ako gospodarski subjekt iz opravdanog razloga nije u mogućnosti predočiti dokumente i dokaze on može dokazati svoju ekonomsku ili financijsku sposobnost bilo kojim drugim dokumentom koji javni naručitelj smatra prikladnim.“

Uvidom u točku 5.3.7. drugi potencijalni ekonomski ili financijski zahtjevi, utvrđeno je da se u podtočki 5.3.7.3. uvjeti, ništa ne propisuje, dok je u podtočki 5.3.7.4. način dokazivanja propisano: „Za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će prije donošenja odluke provjeriti informacije navedene u ESPD kod nadležnog tijela za vođenje službene evidencije o tim podacima sukladno posebnom propisu i zatražiti izdavanje potvrde o tome, uvidom u popratne dokumente ili dokaze koje već posjeduje ili izravnim pristupom elektroničkim sredstvima komunikacije besplatnoj nacionalnoj bazi podataka na hrvatskom jeziku. Ako se ne može obaviti provjera ili ishoditi potvrda naručitelj će od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje ekonomsku i financijsku sposobnost: - _____. Ako gospodarski subjekt iz opravdanog razloga nije u mogućnosti predočiti dokumente i dokaze on može dokazati svoju ekonomsku ili financijsku sposobnost bilo kojim drugim dokumentom koji javni naručitelj smatra prikladnim.“

U odnosu na žalbeno osporavanje potrebno je primijeniti sljedeći zakonodavni okvir:

Odredba članka 256. ZJN 2016 propisuje da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu odnositi, između ostalog, i na ekonomsku i financijsku sposobnost, a javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. tog članka u skladu s odredbama toga odjeljka ZJN 2016 (Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta – uvjeti sposobnosti). Stavci 3. i 4. citiranog članka propisuju da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. tog članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, odnosno da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave.

Odredbe članka 258. stavka 1. ZJN 2016 propisuju da javni naručitelj može odrediti uvjete ekonomske i financijske sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekti imaju ekonomsku i financijsku sposobnost potrebnu za izvršenje ugovora o javnoj nabavi, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima određeni minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave.

Odredbe članka 267. stavka 1. točke 3. ZJN 2016 propisuju da se ekonomska i financijska sposobnost gospodarskog subjekta može dokazati izjavom o ukupnom prometu gospodarskog subjekta, i ako je potrebno, o prometu u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave u tri posljednje dostupne financijske godine, ovisno o datumu osnivanja ili početka obavljanja djelatnosti gospodarskog subjekta, ako je informacija o tim prometima dostupna.

Sljedom opisanog činjeničnog stanja, a primjenom citiranih zakonskih odredbi, ovo tijelo je ocijenilo da je žalbeni navod osnovan. Naime, iz dokumentacije o nabavi razvidno je da je naručitelj u točkama 5.3.1. 5.3.3. i 5.3.4. odredio načine dokazivanja, i to ESPD obrascem kao preliminarnim dokazom, odnosno izjavom o ukupnom prometu kao ažuriranim popratnim dokumentom, za kriterije za koje u suštini uvjet nije propisan niti po osnovi broja prethodnih godina niti po osnovi minimalne vrijednosti, dok u točkama 5.3.6. i 5.3.7. naručitelj također nije propisao uvjete, ali je kod načina dokazivanja odredio ESPD kao preliminarni dokaz, te propisao da će od ekonomski najpovoljnijeg ponuditelja tražiti ažurirane popratne dokumente pri čemu nije specificirao koji su to dokumenti.

Naručitelj sukladno ZJN 2016 nije obavezan propisati uvjete ekonomske i financijske sposobnosti, međutim, potrebno je napomenuti da je svrha propisivanja uvjeta i dokaza sposobnosti pravilno utvrditi i ocijeniti sposobnost ponuditelja za uredno izvršenje ugovora. Iz navedenoga proizlazi da u situaciji kada naručitelj odluči propisati uvjete i dokaze ekonomske i financijske sposobnosti, onda to treba učiniti na jasan i nedvojben način, odnosno jasno navesti koji su uvjeti traženi i kojim je dokazima ponuditelj dužan dokazati ekonomsku i financijsku sposobnost. Budući da sukladno odredbi članka 200. stavka 1. ZJN 2016 dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogućiti podnošenje usporedivih ponuda, a predmetne odredbe to nisu, žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Žalitelj nadalje ističe da je i u pogledu tehničke i stručne sposobnosti dokumentacija o nabavi propisana na način da su povrijeđene odredbe članka 200. stavak 1. ZJN 2016. Žalitelj navodi da je naručitelj propisao uvjete i zahtjeve u dokumentaciji o nabavi na način da takva dokumentacija nije jasna, precizna te izrađena na način da omogućiti podnošenje usporedivih ponuda, odnosno da je tehnička i stručna sposobnost propisana na način da su odredbe i kriteriji nejasni te žalitelj nije u mogućnosti izraditi ponudu na temelju kriterija navedenih u sljedećim točkama: 5.4.3. tehnička oprema i mjere za osiguranje kvalitete; 5.4.4. načini analize

i istraživanja, 5.4.5. sustavi upravljanja opskrbnim lancem i sustavi praćenja pri izvršavanju ugovora; 5.4.6. dopuštenje za provođenje provjera; 5.4.8. mjere upravljanja okolišem; 5.4.9. prosječni godišnji broj radnika; 5.4.10. broj rukovodećeg osoblja; 5.4.11. alati, postrojenje ili tehnička oprema. Žalitelj ističe da niti za jedan od citiranih kriterija naručitelj nije jasno i precizno odredio uvjete niti je precizirao koji i kakav ažurirani popratni dokument će prihvatiti kao dokaz spornih kriterija te da ovakvo traženje tehničke i stručne sposobnosti, sa tako opsežnim brojem kriterija, nije opravdano niti razmjerno predmetu nabave.

U svrhu rješavanja spornog pitanja zakonitosti konkretnih odredbi dokumentacije o nabavi, izvršen je uvid u žalitelju sporni dio kriterija kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta s uputama, tehnička i stručna sposobnost, te je utvrđeno sljedeće:

U točki 5.4.3. tehnička oprema i mjere za osiguranje kvalitete, podtočki 5.4.3.3. uvjeti, propisano je: „Naručitelj određuje sljedeće uvjete tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima stručno iskustvo u izvođenju radova te ljudske i tehničke resurse potrebne za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete. Zahtijevanom minimalnom razinom tehničke i stručne sposobnosti naručitelj se osigurava da će gospodarski subjekt biti tehnički i stručno sposoban izvršiti predmet nabave sukladno traženim zahtjevima i rokovima, te gospodarski subjekt dokazuje primjereno iskustvo, što ulijeva sigurnost da će takav gospodarski subjekt izvršiti predmet nabave kvalitetno, stručno, pravovremeno i profesionalno“ dok je podtočkom 5.4.3.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 5. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.4. načini analize i istraživanja, podtočki 5.4.4.3. uvjeti, propisano je: „Gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave radi dokazivanja ispunjavanja kriterija za odabir gospodarskog subjekta, koji se odnosi na tehničku i stručnu sposobnost, osloniti na sposobnost drugih subjekata, neovisno o pravnoj prirodi njihova međusobnog odnosa. Gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija koji su vezani uz obrazovne i stručne kvalifikacije ili uz relevantno stručno iskustvo, samo ako će ti subjekti izvoditi radove ili pružati usluge za koje se ta sposobnost traži. Ako se gospodarski subjekt oslanja na sposobnost drugih subjekata mora dokazati naručitelju da će imati na raspolaganju potrebne resurse za izvršenje ugovora, primjerice prihvaćanjem obveze drugih subjekata da će te resurse staviti na raspolaganje gospodarskom subjektu“, dok je podtočkom 5.4.4.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojima dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 5. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.5. sustavi upravljanja opskrbnim lancem i sustavi praćenja pri izvršavanju ugovora, podtočki 5.4.5.3. uvjeti, propisano je: „Gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija koji su vezani uz obrazovne i stručne kvalifikacije ili uz relevantno stručno iskustvo, samo ako će ti subjekti izvoditi radove ili pružati

usluge za koje se ta sposobnost traži. Ako se gospodarski subjekt oslanja na sposobnost drugih subjekata mora dokazati naručitelju da će imati na raspolaganju potrebne resurse za izvršenje ugovora, primjerice prihvaćanjem obveze drugih subjekata da će te resurse staviti na raspolaganje gospodarskom subjektu“, dok je podtočkom 5.4.5.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 6. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.6. dopuštenje za provođenje provjera, podtočki 5.4.6.3. uvjeti, propisano je: „Gospodarski subjekt dopustit će provođenje provjera proizvodnih kapaciteta ili tehničkih kapaciteta gospodarskog subjekta te, prema potrebi, provjera načina analize i istraživanja koji su mu na raspolaganju i mjera za kontrolu kvalitete“, dok je podtočkom 5.4.6.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 7. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.8. mjere upravljanja okolišem, podtočki 5.4.8.3. uvjeti, propisano je: „Podatak o mjerama za upravljanje okolišem koje će gospodarski subjekt biti u mogućnosti primijeniti tijekom izvršavanja ugovora“, dok je podtočkom 5.4.8.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 9. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.9. prosječni godišnji broj radnika, podtočki 5.4.9.3. uvjeti, propisano je: „U svrhu poštivanja rokova izgradnje, odabrani ponuditelj je dužan gradilište organizirati na način da angažira dovoljan broj radnika, strojeva i opreme kako bi se poštovala ugovorena dinamika izvođenja radova“, dok je u podtočki 5.4.9.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 10. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.10. broj rukovodećeg osoblja, podtočki 5.4.10.3. uvjeti, propisano je: „U svrhu poštivanja rokova izgradnje, odabrani ponuditelj je dužan gradilište organizirati na način da angažira dovoljan broj rukovodećeg osoblja kako bi se poštovala ugovorena dinamika izvođenja radova“, dok je podtočkom 5.4.10.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 10.

ZJN2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 5.4.11. alati, postrojenje ili tehnička oprema, podtočki 5.4.11.3. uvjeti, propisano je: „U svrhu poštivanja rokova izgradnje, odabrani ponuditelj je dužan gradilište organizirati na način da angažira dovoljan broj strojeva i opreme kako bi se poštovala ugovorena dinamika izvođenja radova“, dok je podtočkom 5.4.11.4. način dokazivanja, propisano da za potrebe dokazivanja navedenog gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojima dokazuje tehničku i stručnu sposobnost sukladno članku 268. stavak 1. točka 11. ZJN 2016, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U odnosu na žalbeno osporavanje potrebno je primijeniti sljedeći zakonodavni okvir:

Odredba članka 256. ZJN 2016 propisuje da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu odnositi, između ostalog, i na tehničku i stručnu sposobnost, a javni naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir iz stavka 1. tog članka u skladu s odredbama toga odjeljka ZJN 2016 (Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta – uvjeti sposobnosti). Stavci 3. i 4. citiranog članka propisuju da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. tog članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, odnosno da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave.

Nadalje, odredba članka 259. stavka 1. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj može odrediti uvjete tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima dovoljnu razinu iskustva, što se dokazuje odgovarajućim referencama iz prije izvršenih ugovora.

Odredbe članka 268. stavka 1. ZJN 2016 propisuju da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može dokazati s jednim ili više dokaza, koji su taksativno navedeni u točkama 1. - 13. istog stavka.

Sljedom opisanog činjeničnog stanja, a primjenom citiranih zakonskih odredbi, ovo tijelo je ocijenilo da je žalbeni navod osnovan. Naime, iz dokumentacije o nabavi razvidno je da je naručitelj u osporavanim točkama zahtijevao od ponuditelja ispunjenje kriterija tehničke i stručne sposobnosti, pri čemu nije propisao sadržaj uvjeta za ispunjenje traženih kriterija, ali je propisao da ispunjenje navedenoga gospodarski subjekt mora dokazati ESPD obrascem kao preliminarnim dokazom, odnosno ponuditelj koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu ažuriranim popratnim dokumentom kojim dokazuje tehničku i stručnu sposobnost pri čemu nije specificirano koji su to dokumenti. Naručitelj sukladno ZJN nije obvezan propisati uvjete tehničke i stručne sposobnosti, međutim, potrebno je napomenuti da je svrha propisivanja uvjeta i dokaza sposobnosti pravilno utvrditi i ocijeniti sposobnost ponuditelja za uredno izvršenje ugovora. Iz navedenoga proizlazi da u situaciji kada naručitelj odluči propisati uvjete i dokaze tehničke i stručne sposobnosti, onda to treba učiniti na jasan i nedvojbena način, odnosno jasno navesti koji su uvjeti traženi i kojim je dokazima ponuditelj dužan dokazati traženu sposobnost. Budući da sukladno odredbi članka 200. stavka 1. ZJN 2016 dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbena te izrađena na način da omogući

podnošenje usporedivih ponuda, a predmetne odredbe to nisu, žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Žalitelj sljedećim žalbenim navodom osporava odredbe dokumentacije o nabavi u dijelu koji se odnosi na sustave za osiguranje kvalitete i norme upravljanja okolišem te navodi da su točkom 6.1. kao traženje propisane norme za osiguranje kvalitete, a točkom 6.2. sustavi ili norme upravljanja okolišem. Žalitelj ističe da niti u jednom od spornih dijelova nisu precizirani uvjeti, odnosno koje točno norme naručitelj traži, niti su propisani načini dokazivanja, odnosno koje dokumente će naručitelj prihvatiti kao dokaz zadovoljenja predmetnog zahtjeva. Žalitelj ističe da slijedom navedenog nije osiguran traženi standard jasne i precizne dokumentacije o nabavi koja omogućuje izradu usporedive ponude iz članka 200. stavka 1. ZJN 2016.

U svrhu rješavanja spornog pitanja zakonitosti konkretnih odredbi dokumentacije o nabavi, izvršen je uvid u žalitelju sporni dio kriterija kvalitativnog odabira gospodarskog subjekta s uputama, sustave za osiguranje kvalitete i norme upravljanja okolišem, te je utvrđeno sljedeće:

U točki 6.1. norme za osiguranje kvalitete, podtočki 6.1.3. uvjeti, nije propisano ništa dok je podtočkom 6.1.4. način dokazivanja propisano da za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje posjedovanje važećih potvrda osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U točki 6.2. sustavi ili norme upravljanja okolišem, podtočki 6.2.3. uvjeti, nije propisano ništa, dok je podtočkom 6.1.4. način dokazivanja propisano da za potrebe dokazivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja ispunjeni ESPD obrazac, a da će naručitelj prije donošenja odluke od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente kojim dokazuje posjedovanje važećih potvrda osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem, osim ako već posjeduje te dokumente pri čemu naručitelj ne specificira koji su to dokumenti.

U odnosu na žalbeno osporavanje potrebno je primijeniti zakonodavni okvir koji se sastoji od članka 270. ZJN 2016 koji propisuje ako javni naručitelj zahtijeva prilaganje potvrda neovisnih tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama osiguranja kvalitete, uključujući pristupačnost za osobe s invaliditetom, obvezan je uputiti na sustave osiguranja kvalitete koji se temelje na odgovarajućim serijama europskih normi koje su potvrdila akreditirana tijela. Istim člankom propisano je da javni naručitelj mora priznati jednakovrijedne potvrde tijela osnovanih u drugim državama članicama te da mora prihvatiti dokaze o jednakovrijednim mjerama osiguranja kvalitete ako gospodarski subjekt iz objektivnih razloga nije mogao pribaviti potvrde iz stavaka 1. i 2. tog članka u odgovarajućem roku, pod uvjetom da dokaže da su te mjere usklađene s traženim normama osiguranja kvalitete.

Iz navedenog je razvidno da naručitelj u postupku nabave može zahtijevati od gospodarskog subjekta dokaze o sukladnosti s normama osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem, dakle takvih normi koje utječu i na kvalitetu predmeta, u konkretnom slučaju radova koje nudi gospodarski subjekt, a koji su traženi u postupku nabave. Naručitelj nije obvezan propisati sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem, međutim ukoliko to odluči, onda to treba učiniti u skladu s odredbom članka 270. ZJN 2016, i to na jasan i nedvojbjen način, kako bi svi zainteresirani gospodarski subjekti bili

pravovremeno upoznati koje su uvjete dužni zadovoljiti i kojim dokazima. U žalbenom postupku je utvrđeno da je naručitelj propisao da gospodarski subjekt mora potvrditi sukladnost sa sustavima za osiguravanje kvalitete, odnosno sustavima ili normama upravljanja okolišem, pri čemu nisu propisani uvjeti koje gospodarski subjekt u tu svrhu mora zadovoljiti, dok je kao način dokazivanja određen ESPD obrazac kao preliminarni dokaz, pri čemu nije specificirano kojima ažuriranim popratnim dokumentima ekonomski najpovoljniji ponuditelj dokazuje posjedovanje važećih potvrda osiguranja kvalitete i upravljanja okolišem. Budući da sukladno odredbi članka 200. stavka 1. ZJN 2016 dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogućí podnošenje usporedivih ponuda, a predmetne odredbe to nisu, žalbeni navod je ocijenjen kao osnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Slijedom svega naprijed navedenog, temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno odredbama članka 419. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 2.570,00 eura, koji iznos se odnosi na naknadu za pokretanje žalbenog postupka (1.320,00 eura) i odvjetnički trošak sastava žalbe (1.250,00 eura). Budući da je žalba osnovana, žalitelju je sukladno odredbi članka 431. stavka 2. ZJN 2016 priznat traženi trošak žalbenog postupka, kako je i odlučeno u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, obvezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

V.D. ZAMJENICE PREDsjednice

Danijela Antolković

